

زولтан کوچش

استعاره

مقدمه‌ای کاربردی
(ویراست دوم)

ترجمه

جهانشاه میرزا یکی

جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی

فهرست

۹	پیش‌گفتار ویراست دوم
۱۱	پیش‌گفتار ویراست یکم: مطالعه استعاره
۱۹	۱. استعاره چیست؟
۳۹	۲. حوزه‌های رایج مبدأ و هدف
۶۱	۳. انواع استعاره
۸۵	۴. استعاره در ادبیات
۱۰۹	۵. تحقیق غیرزبانی استعاره‌های مفهومی
۱۳۱	۶. اساس استعاره
۱۵۳	۷. ماهیت جزئی نگاشتهای استعاری
۱۷۵	۸. مدل‌های شناختی، استعاره و جسمانیت
۱۹۷	۹. پی‌آمددهای استعاری
۲۱۷	۱۰. دامنه استعاره
۲۳۹	۱۱. نظام‌های استعاری
۲۷۳	۱۲. صنعت ادبی دیگر: کنایه
۳۰۹	۱۳. عمومیت استعاره‌های مفهومی
۳۳۹	۱۴. تغییرات فرهنگی در استعاره و کنایه
۳۶۳	۱۵. استعاره، کنایه و اصطلاحات
۳۹۳	۱۶. استعاره و کنایه در مطالعه زیان

۱۷. استعاره‌ها و آمیزه‌ها	۴۱۷
۱۸. استعاره در گفتمان	۴۴۱
۱۹. چگونه همه این‌ها با هم سازگار می‌شوند؟	۴۷۱
اصطلاح‌نامه	۴۹۵
پاسخ تمرین‌ها	۵۰۳
کتاب‌نامه	۵۲۱
تسویه	
۱۰۶. تسویه بدلاری	۴
و لعنه‌نمایش تسویه بدلاری	۱۱
استیهو و لعنه	۹۱
سلنه و آنده جول و دفعه‌یه	۹۷
و لعنه‌ی اوله‌یا	۱۹
شلسا به و لعنه	۳۱
ریه‌ههه و لعنه‌لعنان ریه‌ههه	۴۱
و لعنه‌لعنان	۴۷
و لعنه‌لعنانه	۴۹
و لعنه‌لعنانه‌هه	۷۱
تیه‌سیه و لعنه‌لعنانه	۷۷
و لعنه‌لعنانه	۷۹
و لعنه‌لعنانه	۸۱
تیه‌سیه و لعنه‌لعنانه	۸۷
و لعنه‌لعنانه	۹۷
و لعنه‌لعنانه	۱۰۱
و لعنه‌لعنانه	۱۰۷
و لعنه‌لعنانه	۱۱۷
جلله‌یه‌یه و لعنه‌لعنانه	۱۱۹
ریه‌ههه و لعنه‌لعنانه	۱۲۷
ولونه و لعنه‌لعنانه	۱۲۹
تلله‌کلعمه و هولجه و لعنه	۱۳۱
تالی فعالله و هولجه و لعنه	۱۳۷

استعاره در مطالعه دستور و موارد دیگر

همه این موارد اکنون در این ویراست دوم کتاب استعاره‌ها: یک مقدمه عملی مورد بحث قرار گرفته‌اند، و به دو مورد آن‌ها، یعنی جسمانیت استعاره‌های عاطفی و استعاره در گفتمان، فصل مستقل اختصاص داده شده است. دو فصل جدید عبارت‌اند از فصل هشتم، «مدل‌های شناختی، استعاره‌ها و جسمانیت» و فصل هجدهم، «استعاره در گفتمان». در فصل آخر کتاب، با مطالعه یک مثال تنها، تلاش کرده‌ام روابط میان شاخه‌های مختلف آن‌چه عموماً نظریه استعاره مفهومی نامیده می‌شود را بررسی کنم.

هم‌چنین تلاش کرده‌ام تمام مطالب را، تا حد ممکن، کاملاً روزآمد کنم. به علاوه، تمامی شکل‌ها از نو رسم شده‌اند و از این رو، خواننده با تصاویر یا بازنمایی‌های یک‌دست‌تر و از لحاظ زیبایی شناختی چشم‌نوازتری از ایده‌های پیچیده سروکار دارد. و آخرين اما نه کمترین، تمرین‌های جدیدی به قدیمی‌ها اضافه شده است که امیدواریم کتاب را برای خواننده به صورت مناسبی درآورند و مطالعه آن را راحت‌تر سازند.

اما در عین حال، مطالب اضافه‌شده حاوی یافته‌های جالب اخیر پژوهش‌گران هستند؛ یافته‌هایی که غالباً چالش و گاهی مجادله برانگیزند و امیدوارم، نه تنها برای دانش‌آموزان، بلکه برای پژوهش‌گران و معلمان نیز خوراک فکری خوبی باشند.

پیش‌گفتار ویراست یکم: مطالعه استعاره

یوای اکثر ما، استعاره یک صنعت ادبی است که در آن یک چیز با چیز دیگر مقایسه می‌شود؛ در این مقایسه گفته می‌شود که یک چیز چیز دیگر است، مثل او یک شیر است. یا آن‌گونه که در دانشنامه بریتانیکا آمده است: «استعاره یک صنعت ادبی است» که به مقایسه میان دو چیز نایکسان اشاره دارد، آن‌گونه که از تشبیه متایز می‌شود، یک مقایسه صریح که با واژه‌های «مانند» یا «مثل» مشخص می‌شود. برای نمونه، ما واژه شیر در جمله «آشیل در نبرد یک شیر بود» را استعاری در نظر می‌گیریم. احتمالاً هم‌چنین می‌گوییم که این واژه به این دلیل استعاری به کار می‌رود که ما به یک اثر هنری یا بلاغی برسیم، چون وقتی ما به زیان استعاری حرف می‌زنیم یا می‌نویسیم که می‌خواهیم نوشته یا گفته ما فصاحت و بلاغت داشته باشد که با واژه‌های «زیبا» و از لحاظ زیبایی شناختی خوشایند، دیگران را تحت تأثیر قرار دهیم، یا یک عاطفة عمیق را بیان کنیم. شاید هم‌چنین اضافه کنیم که آن‌چه این‌همانی آشیل با شیر را ممکن می‌سازد این است که آشیل و شیر وجه مشترک دارند: یعنی، هر دو قوی و شجاع هستند.

در واقع، این یک دیدگاه بهطور وسیع مشترک میان همگان است — رایج‌ترین مفهوم استعاره، هم در محاذی محققان و هم در میان عامه مردم (که البته تنها دیدگاه استعاره نیست). این مفهوم سنتی را می‌توان با برشمردن ویژگی‌های عموماً